

HK-dir - Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse

Postboks 1093

5809 BERGEN

Deres ref

Vår ref

Dato

2022/9858-TRISTE

14.09.2022

Høring: Handlingsplan og samstyringsmodell for digital omstilling i forskning og utdanning

Universitetet i Bergen (UiB) viser til høringsbrev av 28.06.22 om Handlingsplan og samstyringsmodell for digital omstilling i høyere utdanning og forskning. Vi takker for muligheten til å komme med innspill. UiB har følgende kommentarer og innspill:

1. Handlingsplan for digital omstilling

UiB mener handlingsplanen er lagt på riktig nivå med hensyn til fordeling mellom nasjonale/felles-tiltak og lokale prioriteringer. Samtidig er den preget av det som fremstår som bindinger fra den foregående handlingsplanen. UiB vil understreke behovet for å evaluere både gjennomførte og gjenstående tiltak fra foregående handlingsplan, slik at vi sikrer at sektoren som fellesskap fokuserer på de mest verdiskapende tiltakene.

Det er også svært viktig at ambisjonsnivået i årene fremover tilpasses den økonomiske situasjonen for enkeltinstitusjonene og i sektoren. UiB ønsker at handlingsplanen legger som premiss at nye tiltak skal realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer og følge den økonomiske utviklingen i sektoren.

UiB vil understreke behovet for å standardisere data på tvers av sektoren og støtter derfor fokus på en digital grunnmur, slik den er omtalt i handlingsplanen. Standardiserte data vil gjøre det mulig for sektoren å arbeide innovativt og smidig med utvikling både lokalt og i fellesskap.

UiB vil trekke fram viktigheten av å skille mellom standardiserte data i betydningen felles, nasjonalt vedlikeholdte registre og tjenester, og standardisering forstått som datadeling via etablerte integrasjonsplattformer. UiB mener at institusjonene må eie og vedlikeholde egne masterdata, men at sektoren kan forplikte seg til å gjøre data tilgjengelig via etablerte integrasjonsplattformer, i tråd med GDPR-lovgivning og sikkerhetshensyn. UiB mener at prosjekter som legger opp til nye, parallelle datatjenester (eksempelvis TILDE), vil hindre snarere enn fremme innovasjon og effektivisering i sektoren.

For utvikling av digitale tjenester knyttet til kjerneområdene utdanning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid, mener UiB det er viktig både for institusjonene enkeltvis og sektoren samlet at standardisering ikke får for tung vekt. UiB mener det er viktig at sektoren samlet skal bestå av et mangfold av institusjoner, og at forskningen og utdanningen ikke bare gir instrumentell kunnskap, men er grunnlaget for en kritisk og opplyst offentlighet. UiB vil understreke viktigheten av at rom for et slikt mangfold også vektlegges i arbeidet med digitalisering av forskning og utdanning.

2. Samstyringsmodell

UiB støtter utkast til ny samstyringsmodell, der Digitaliseringsstyret etableres som øverste organ oppnevnt av KD og Porteføljestyret oppnevnes av Digitaliseringsstyret. Mandatet bør imidlertid spisses og klargjøres ytterligere, både for Digitaliseringsstyret og for strukturen under dette organet. UiB mener det er klokt og viktig at sekretariatsfunksjonen for Digitaliseringsstyret flyttes fra SIKT til HK-dir.

UiB mener modellen trenger klargjøring for forholdet mellom porteføljestyrene og SIKT som sekretariat, særlig i de tilfeller hvor SIKT både er leverandør/potensiell leverandør og skal fungere som sekretariatsleder for porteføljestyrene. Her er det særlig viktig at en transparent økonomimodell følger samstyringsmodellen og tydeliggjør hvilket bidrag sektoren skal gi i tillegg til den økonomien SIKT selv rår over. UiB mener det bør presiseres i modellen at verken Digitaliseringsstyret eller porteføljestyrene kan pålegge institusjonene betaling for tjenester institusjonene ikke kan benytte seg av.

Utvikling av digitale tjenester med utgangspunkt i brukerbehov og forenkling vil være vesentlig for å kunne høste gevinster, både lokalt og nasjonalt og UiB er glad for at dette vektlegges i utkast til ny samstyringsmodell. UiB mener imidlertid forskjellen på brukermedvirkning forstått som sektorens brukermedvirkning i prosesser og beslutninger knyttet til investeringer og prioriteringer og brukermedvirkning som innsikt i og tilrettelegging for sluttbrukers behov bør defineres klarere. Det første hører hjemme som en definisjon i samstyringsmodellen og vil være knyttet til valg og prioriteringer innenfor de ulike produktområdene. Det siste være knyttet til metodikk i gjennomføring av initiativ/utviklingsarbeid. UiB er skeptisk til opprettelsen av faste råd med brukerrepresentanter/fagråd for dette formål, og tror ikke en slik konstruksjon ivaretar sluttbruker i utviklingsarbeid. UiB ønsker at produktutvikling i langt større grad legger til rette for gjennomgående testing mot riktige grupper av sluttbrukere i institusjonene. Et klarere skille her vil slik UiB ser det gi samstyringsmodellen mer transparens, mindre byråkrati og et tryggere utviklingsfokus.

Vennlig hilsen

Robert Rastad
universitetsdirektør

Mathilde Holm
underdirektør